



**Доклад на Европейския орган по безопасност на храните за  
резултатите от мониторинга на остатъци от ветеринарномедицински  
продукти и други субстанции в живи животни и продукти от  
животински произход от 2021 г.  
(Резюме)**

Докладът, от проведен мониторинг през 2021 г., обобщава данни за наличието на остатъци от ветеринарномедицински продукти и други субстанции, като замърсители от околната среда, в живи животни и продукти от животински произход в страните от Европейския съюз (ЕС), Исландия, Норвегия и Обединеното кралство (Северна Ирландия).

Общо 621 205 проби са докладвани към Европейската комисия от 27-те държави членки (ДЧ) на ЕС, Исландия, Норвегия и Обединеното кралство (Северна Ирландия). Те представляват 351 637 целеви проби и 4 562 подозрителни проби, докладвани според Директива 96/23/ЕС<sup>1</sup> и 2 803 проби, взети от внос, 262 203 проби, събрани в рамките на програми, разработени съгласно националното законодателство. Тази директива вече не е в сила, но данните от контрола, обобщени в настоящия доклад, се отнасят за 2021 година на вземане на проби, когато тя все още е била в сила. Повечето от страните са изпълнили минимума от изисквания за честота на пробовземане според Директива 96/23/ЕС и Решение на Комисията 97/747/ЕС<sup>2</sup>. Общо процентът на несъответстващи проби през 2021 г. (0.17%) е по-малък в сравнение с предходните 12 години (0.19% - 0.37%). В сравнение с резултатите от 2017, 2018, 2019, 2020 г., през 2021 г. честотата на несъответстващите резултати намалява за антиуреолите средства, докато за стероиди и лактони на резорциловата киселина честотата на несъответстващи резултати е по-висока през 2020 г., но по-ниска в сравнение с предходните години. За забранените субстанции, в сравнение с 2020 г., честотата на несъответствие през 2021 г. е по-висока, въпреки, че е в съответствие с тези от 2017 г. и 2018 г. Намаления, сравнени с всички предходни години, се отбелязват за други субстанции и замърсители на околната среда, химични елементи (включително метали) и оцветители. Остро завишаване в сравнение с всички предходни години е наблюдавано за „други вещества“.

Наличието на неразрешени субстанции, остатъци от ветеринарномедицински продукти или химични замърсители в храните, може да представлява рисков фактор за общественото здраве. Законодателната рамка на ЕС определя максимално допустимите

<sup>1</sup> Council Directive 96/23/EC of 29 April 1996 on measures to monitor certain substances and residues thereof in live animals and animal products and repealing Directives 85/358/EEC and 86/469/EEC and Decisions 89/187/EEC and 91/664/EEC(OJ L 125, 23.5.1996, p. 10). В член 150, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/625 се определя преходен период, по силата на който държавите членки се задължават да извършват официалния контрол в съответствие с Директива 96/23/ЕО до 14 декември 2022 г.

<sup>2</sup> Решение на Комисията 97/747/ЕС от 27 октомври 1997 година за определяне на равнищата и честотата на вземане на проби, предвидени от Директива 96/23/ЕО на Съвета относно наблюдение на някои вещества и остатъци от тях в определени продукти от животински произход текст от значение за ЕИП. специално българско издание: глава 03 том 023 стр. 51 - 54

Amber  Green  White

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136

<https://corhv.government.bg>, [corhv@mzh.government.bg](mailto:corhv@mzh.government.bg)

тел. 02/ 427 30 56

количества в храните и мониторинговите програми за контрол на наличието на тези вещества в хранителната верига. С Регламент (ЕС) № 37/2010 г.<sup>3</sup> се установяват максимално допустимите граници на остатъчни вещества от ветеринарномедицински продукти в животни, отглеждани за производство на храни и продукти от животински произход. Максимално допустимите граници на остатъчни вещества от пестициди в или върху храни и фуражи от растителен и животински произход са определени в Регламент (ЕО) № 396/2005 г.<sup>4</sup>. В Регламент (ЕО) № 1881/2006<sup>5</sup> на Комисията се посочват максималните нива за наличие на определени замърсители в продукти от животински произход. Директива 96/23/ЕС на Съвета определя мерки за наблюдение на определени вещества и остатъци от тях, главно ветеринарномедицински продукти, в живи животни и животински продукти. Освен това, в Решение 97/747/ЕО<sup>6</sup> на Комисията са определени нивата и честотата на вземане на проби за някои животински продукти.

Съгласно член 31 от Регламент (ЕО) № 178/2002<sup>7</sup> Европейската комисия (ЕК) е поискала съдействие от Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) за събиране на данни, получени от държавите-членки, Исландия, Норвегия и Обединеното кралство (Северна Ирландия) в съответствие с изискванията на Директива 96/23/ЕО. От общо 637 837 целеви проби 351 или 0,24% са несъответстващи през 2021 г.

Съгласно Чл. 3 от Директива 96/23/ЕО ДЧ прилагат национален план за мониторинг на специфични групи остатъци, посочени в Приложения I и II към Директивата, в съответствие със стратегията и честотата на вземане на проби, определени в Приложения III и IV. Държавите членки трябва да представят своите данни от мониторинга и произтичащите от тях мерки за контрол не по-късно от 31 март следващата година. От 2018 г. до настоящия момент, тези данни се събират от ЕОБХ. Държавите членки трябва, също така, да публикуват резултатите от изпълнението на

<sup>3</sup> Регламент (ЕС) № 37/2010 на Комисията от 22 декември 2009 година относно фармакологичноактивните субстанции и тяхната класификация по отношение на максимално допустимите стойности на остатъчните количества в храните от животински произход, ОВ L 15, 20.1.2010г., стр. 1—72

<sup>4</sup> Регламент (ЕО) № 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 23 февруари 2005 година относно максимално допустимите граници на остатъчни вещества от пестициди във и върху храни или фуражи от растителен или животински произход и за изменение на Директива 91/414/ЕИО на СъветаТекст от значение за ЕИП. специално българско издание: глава 03 том 063 стр. 55 - 70

<sup>5</sup> Регламент (ЕО) № 1881/2006 на Комисията от 19 декември 2006 година за определяне на максимално допустимите количества на някои замърсители в хранитеТекст от значение за ЕИП. специално българско издание: глава 13 том 058 стр. 3 - 22

<sup>6</sup> Решение на Комисията 97/474 от 27 октомври 1997 година за определяне на равнищата и честотата на вземане на проби, предвидени от Директива 96/23/ЕО на Съвета относно наблюдение на някои вещества и остатъци от тях в определени продукти от животински произход , ОJ L 303, 6.11.1997, р. 12–15. Решението е било в сила по време на извършване на тестовете. Отменено с Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1646 на Комисията от 23 септември 2022 година относно единната практическа уредба за извършването на официален контрол по отношение на употребата на фармакологичноактивни субстанции, разрешени като ветеринарни лекарствени продукти или като фуражни добавки, и на забранени или неразрешени фармакологичноактивни субстанции и остатъци от тях, относно конкретното съдържание на многогодишните национални планове за контрол и конкретната уредба за тяхното изготвяне, ОВ L 248, 26.9.2022г., стр. 32—45

<sup>7</sup> Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните, специално българско издание: глава 15 том 008 стр. 68 - 91

Amber       Green       White

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136  
<https://corhv.government.bg>, [corhv@mzh.government.bg](mailto:corhv@mzh.government.bg)

тел. 02/ 427 30 56



своите планове. Комисията има задължението да предоставя на обществеността годишен доклад за резултатите от официалния контрол в ДЧ.

Към 2021г. Директива 96/23/ЕО е определяла нивата и честотата на вземане на проби за говеда, свине, овце и кози, еднокопитни животни, домашни птици и аквакултури, както и групите вещества, които трябва да бъдат наблюдавани за всеки хранителен продукт, а Решение на Комисията 97/747/ЕС е определяло правила за нивата и честотата на вземане на проби от мляко, яйца, мед, месо от зайци и дивеч.

Националните планове за контрол на остатъчните вещества е следвало да бъдат насочени към отчитане на следните минимални критерии: вид, пол, възраст, система за угодяване, цялата налична информация и всички доказателства за неправилна употреба или злоупотреба със субстанции. Освен това, могат да се вземат и подозрителни проби като част от контрола на остатъчните вещества.

Изискванията за аналитичните методи, които трябва да се прилагат при изследването на официални проби и общите критерии за тълкуване на аналитичните резултати са определени в Решение на Комисията 2002/657/ЕО<sup>8</sup> от 12 август 2002 г. за прилагане на Директива 96/23/ЕО на Съвета.

**Целеви проби** се вземат с цел откриване на незаконно третиране или контрол на съответствието с максималните нива, определени в съответното законодателство. Това означава, че националните планове на всяка страна, която се отчита, са насочени към групите животни (вид, пол, възраст), при които вероятността за откриване на остатъчни вещества е най-голяма. Обратно, целта на случайните проби е да се съберат значими данни, за да се оцени, например, излагането на потребителите на определено вещество.

**Подозрителни проби** се вземат вследствие на: а) несъответстващи резултати от проби, взети в съответствие с плана за мониторинг, б) притежание или наличие на забранени вещества, в който и да е момент по време на производството, съхранението, разпространението или продажбата по цялата верига на производство на храни и фуражи, или в) подозрение или доказателство за незаконно третиране или неспазване на изискванията за карентен срок за разрешен ветеринарномедицински продукт.

**Остатъци** от фармакологичноактивни субстанции означава активни субстанции, помощни вещества или продукти от разграждането им и техните метаболити, които остават в храната.

**Неразрешени вещества** или продукти означава вещества или продукти, забранени съгласно законодателството на Европейския съюз.

**Незаконното третиране** се отнася до използването на неразрешени вещества или продукти или употребата на вещества или продукти, разрешени по силата на законодателството на ЕС, за цели или при условия, различни от тези, предвидени в законодателството на ЕС или, когато е целесъобразно, в различните национални законодателства.

**Карентен период** представлява периодът, необходим между последното приложение на ветеринарномедицинския продукт върху животни при условията на

<sup>8</sup> Решение на Комисията от 14 август 2002 година за прилагане на Директива 96/23/ЕО на Съвета по отношение изпълнението на аналитични методи и тълкуването на резултати (нотифицирано под номер С(2002) 3044) текст от значение за ЕИП. специално българско издание: глава 03 том 045 стр. 3 - 31

Amber     Green     White

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136  
<https://corhv.government.bg>, [corhv@mzh.government.bg](mailto:corhv@mzh.government.bg)  
тел. 02/ 427 30 56



употреба и производството на храни от такива животни, за да се гарантира, че тези храни не съдържат остатъчни вещества в количества, надвишаващи максималните граници, определени в законодателството на ЕС.

**Несъответстващ резултат** От влизането в сила на Решение 2002/657/ЕО терминът за аналитични резултати, които надвишават разрешените граници (в предходни доклади наричани "положителни"), е "несъответстващ". Резултатът от анализа се счита за несъответстващ, ако е превишена граничната стойност на потвърдителния метод за анализа.

**Несъответстваща проба** е тази, която е била анализирана за наличието на едно или повече вещества и не е отговаря на законовите разпоредби за поне едно вещество. По този начин пробата може да бъде несъответстваща на изискванията за едно или повече вещества.

**Максимално допустима граница на остатъчни вещества (МДГОВ)** е максималната концентрация на остатъчни вещества, в резултат на употребата на ветеринарномедицински продукт, която може да бъде приета от Общността като законно разрешена, или призната за приемлива във или върху дадена храна. За ветеринарномедицинските продукти МДГОВ се установяват съгласно процедурите, предвидени в Регламент (ЕО) № 470/2009<sup>9</sup>. Фармакологичноактивни субстанции и класификацията им по отношение на максимално допустимите граници на остатъчни вещества са определени в Регламент (ЕС) № 37/2010. Освен това Директива 2009/8/ЕО<sup>10</sup> определя максимални нива на неизбежно пренасяне на кокцидиостатици или хистомоноостатици в нецелеви фуражи и Регламент (ЕО) № 124/2009<sup>11</sup> определя максимални нива за наличие на кокцидиостатици или хистомоноостатици в храни, които са резултат от неизбежното пренасяне на тези вещества в нецелеви фуражи.

За пестицидите максималните нива на остатъчни вещества (МДГОВ) са определени в Регламент (ЕО) № 396/2005. Някои вещества (напр. карбамати, пиретроиди, фосфорорганични съединения) са признати едновременно като ветеринарномедицински продукти и пестициди и следователно те могат да имат различни МДГОВ в съответното законодателство.

<sup>9</sup> Регламент (ЕО) № 470/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 година относно установяване на процедури на Общността за определяне на допустимите стойности на остатъчни количества от фармакологичноактивни субстанции в храни от животински произход, за отмяна на Регламент (ЕИО) № 2377/90 на Съвета и за изменение на Директива 2001/82/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО) № 726/2004 на Европейския парламент и на Съвета (Текст от значение за ЕИП) ОВ L 152, 16.6.2009г., стр. 11—22

<sup>10</sup> Директива 2009/8/ЕО на Комисията от 10 февруари 2009 година за изменение на приложение I към Директива 2002/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на максимално допустимите граници за неизбежното преминаване на кокцидиостатици или хистомоноостатици в нецелеви фуражи (Текст от значение за ЕИП) ОВ L 40, 11.2.2009г., стр. 19—25

<sup>11</sup> Регламент (ЕО) № 124/2009 на Комисията от 10 февруари 2009 година за определяне на максимално допустимите граници за наличието на кокцидиостатици или хистомоноостатици в храни в резултат на неизбежното преминаване на тези вещества в нецелеви фуражи (Текст от значение за ЕИП) ОВ L 40, 11.2.2009г., стр. 7—11

Amber     Green     White

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136  
<https://corhv.government.bg>, [corhv@mzh.government.bg](mailto:corhv@mzh.government.bg)  
тел. 02/ 427 30 56



Максималните нива на замърсителите са определени в Регламент (ЕО) № 1881/2006<sup>12</sup>. За замърсители, за които не са били определени максимални нива на ЕС към момента на включване на данните в настоящия доклад, са били приложени национални допустими нива.

**Референтни точки за действия (РТД)** - съгласно Регламент (ЕО) 2019/1871<sup>13</sup>, РТД съответстват на най-ниското ниво, което може да бъде постигнато аналитично чрез лабораториите за официален контрол, определени в съответствие с член 37 от Регламент (ЕС) 2017/625<sup>14</sup> може да установи РТД за остатъци от фармакологичноактивни субстанции в храни от животински произход, за които не е установена максимална граница на остатъчни вещества. РТД следва да се прилагат за храни от животински произход, внесени от трети страни и за храни от животински произход, произведени в ЕС.

Настоящият доклад обобщава данните от мониторинга от 2021 г., предоставени от държави членки на ЕС, Исландия, Норвегия и Обединеното кралство (Северна Ирландия) към ЕОБХ. Анализът на данните е фокусиран главно върху данните, предоставени съгласно Директива 96/23/ЕО и е има за цел да предостави преглед на:

- производственият обем и броя проби, събрани във всяка държава членка на ЕС, Исландия и Норвегия. Тези данни са използвани, за да се провери, дали страните са изпълнили минимум изисквания за честотата на вземане на проби, както е посочено в Директива 96/23/ЕО и Решение на Комисията 97/747/ЕС;

- брой анализирани проби за всеки вид животни или хранителен продукт за групи субстанции и подгрупи, както са определени в Приложение I към Директива 96/23/ЕО;

- обобщение на несъответстващите резултати по видове животни или хранителен продукт и група субстанции;

- идентифициране на основните субстанции, допринасящи за несъответстващи резултати в рамките на групата;

- цялостно разпределение на несъответстващите проби в групите субстанции.

Пробите, включени в мониторинга са взети от производствения процес на животни и първични продукти от животински произход (живи животни, техните

<sup>12</sup> Регламент (ЕО) № 1881/2006 на Комисията от 19 декември 2006 година за определяне на максимално допустимите количества на някои замърсители в хранитеТекст от значение за ЕИП, специално българско издание: глава 13 том 058 стр. 3 - 22

<sup>13</sup> Регламент (ЕС) 2019/1871 на Комисията от 7 ноември 2019 година относно референтните точки за действие за неразрешени фармакологичноактивни субстанции в храните от животински произход и за отмяна на Решение 2005/34/ЕО (текст от значение за ЕИП) ОВ L 289, 8.11.2019г., стр. 41—46

<sup>14</sup> Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 година относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита, за изменение на регламенти (ЕО) № 999/2001, (ЕО) № 396/2005, (ЕО) № 1069/2009, (ЕО) № 1107/2009, (ЕС) № 1151/2012, (ЕС) № 652/2014, (ЕС) 2016/429 и (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета, регламенти (ЕО) № 1/2005 и (ЕО) № 1099/2009 на Съвета и директиви 98/58/ЕО, 1999/74/ЕО, 2007/43/ЕО, 2008/119/ЕО и 2008/120/ЕО на Съвета, и за отмяна на регламенти (ЕО) № 854/2004 и (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 89/608/ЕИО, 89/662/ЕИО, 90/425/ЕИО, 91/496/ЕИО, 96/23/ЕО, 96/93/ЕО и 97/78/ЕО на Съвета и Решение 92/438/ЕИО на Съвета (Регламент относно официалния контрол)Текст от значение за ЕИП. ОВ L 95, 7.4.2017г., стр. 1—142

Amber     Green     White

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136  
<https://corhv.government.bg>, [corhv@mzh.government.bg](mailto:corhv@mzh.government.bg)  
тел. 02/ 427 30 56



екскременти, телесни течности и тъкани, животински продукти, храна за животни и вода за пиене).

Целта на тази оценка е да се направи преглед на общия брой проби, анализирани за отделните групи субстанции и да обобщи несъответстващите проби за основните субстанции като цяло за държавите членки на ЕС, Исландия, Норвегия и Обединеното кралство (Северна Ирландия).

Сравнително ограничен брой данни са били докладвани за проби, проверени при внос ( $n = 2803$ ). Това е така, защото контролът на пробите при внос е по-скоро свързан с мониторинга на трети страни, отколкото с мониторинга на остатъчните вещества в ЕС; следователно ДЧ докладват тези резултати на ЕК (използвайки други инструменти, напр. Системата за контрол на търговията и експертна система (TRACES) и Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF)).

От общите целеви проби, 54,98% са анализирани за вещества с анаболен ефект и неразрешени вещества (група А) и 65,68% за ветеринарни лекарства и замърсители (група В)<sup>15</sup>

От 351 637 целеви проби, 837 са несъответстващи (0,24%) (1 140 несъответстващи резултата на ниво на определяне на остатъци - residue definition level). Процентът на несъответстващите проби, изчислен от общия брой проби, анализирани за вещества в тази категория, е: 0,07% за вещества с анаболен ефект и неразрешени вещества (А), 0,14% за антимикробни средства (В1), 0,13% за „други ветеринарни лекарства“ (В2) и 0,85% за „други вещества и замърсители на околната среда“ (В3). По-широк доверителен интервал – това означава по-висока несигурност по отношение на изчисленото съотношение - се наблюдава по-специално за резултатите за остатъци от група В3 за химични елементи (включително метали) (В3с) и оцветители (В3е).

### **Хормони (А)**

Директива 96/22/ЕО<sup>16</sup> забранява употребата на хормони при животни, отглеждани за производство на храни, освен за точно определени терапевтични и зоотехнически цели и при строг ветеринарен контрол.

Тази група включва и синтетични, хормонално активни вещества, като стилбени и техните производни (А1), анти tireоидни средства (А2), стероиди (А3) и лактони на резорциловата киселина (А4).

От всички целеви проби, анализирани за категорията "хормони" във всички категории животни/продукти (66 194 проби) е имало 107 несъответстващи проби (0,16%) (132 несъответстващи резултата).

### **Бета антагонисти (А5)**

Директива 96/22/ЕО забранява употребата на бета-агонисти (А5) при животни, отглеждани за производство на храни, с изключение на случаи, при точно определени терапевтични цели и под строг ветеринарен контрол. През 2021 г. 35 524

<sup>15</sup> Някои проби са анализирани за вещества и в двете групи, поради което сумата от процентите е по-висока от 100

<sup>16</sup> Директива 96/22/ЕО на Съвета от 29 април 1996 година относно забрана на употребата на определени субстанции с хормонално или тиреостатично действие и на бета-агонисти в животновъдството и за отмяна на Директиви 81/602/ЕИО, 88/146/ЕИО и 88/299/ЕИО специално българско издание: глава 03 том 018 стр. 242 - 248

Amber     Green     White

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136  
<https://corhv.government.bg>, [corhv@mzh.government.bg](mailto:corhv@mzh.government.bg)  
тел. 02/ 427 30 56



целеве проби са били анализирани за бета-агонисти, като две проби не отговарят на изискванията - една за сулбатамол и една за кленбутерол при говеда.

### **Забранени субстанции (А6)**

Тази група (А6) включва субстанции, изброени в Регламент (ЕС) № 37/2010 на Комисията, забранени вещества, за които не могат да бъдат установени МДГОВ. Тези вещества не са разрешени, за да бъдат прилагани на животни, отглеждани за производство на храни. Примери за вещества, принадлежащи към тази група са хлорамфеникол, нитрофурани и нитроимидазоли. В рамките на мониторинга на остатъчните вещества през 2021 г. са били анализирани 99 208 целеви проби за забранени вещества, а 27 проби (0,03%) не са отговаряли на изискванията (27 несъответстващи резултата).

### **Антимикробни вещества (В1)**

Групата на антимикробните вещества (В1) включва антибиотици (напр. бета-лактами, тетрациклини, макролиди, аминогликозиди), но също и сулфонамиди и кинолони. Общият брой на извършените през 2021 г. анализи за антимикробни вещества в целеви проби е 99 167, от които 139 (0,14%) са били несъответстващи (156 несъответстващи резултата).

### **Други вещества (В2)**

Групата включва: антихелминти (В2а), кокцидиостатици (В2b), карбамати и пиретроиди (В2с), успокоителни (В2d), нестероидни противовъзпалителни средства (НСПВС)(В2е) и други фармакологичноактивни субстанции (В2f). При мониторинга през 2021 г. са били анализирани 113 536 целеви проби за вещества от тази група и 142 проби (0,13%) не са били в съответствие с изискванията.

### **Други субстанции и замърсители на околната среда (В3);**

Тази група включва следните подкатегории: хлорорганични съединения, включително полихлорирани бифенили (ПХБ) (В3а), фосфорорганични съединения (В3b), химични елементи (В3с),микотоксини (В3d), оцветители (В3е), и други (В3f). През 2021 г. 50 550 проби са анализирани за вещества от група В3, от които 430 проби са били несъответстващи (0,85%) (665 несъответстващи резултата), което е почти наполовина в сравнение с процента от предходната година.

### **Многогодишно сравнение**

Тъй като това е петата година, през която данните от мониторинга са докладвани на ЕОБХ, сравненията са извършени само между резултатите от 2017 г., 2018 г., 2019 г., 2020 г. и 2021 г. Подробни сравнения с тези от предходни години не са направени, поради разлики в отчитането и методите на изчисляване. Важно е да се отбележи, че този анализ се основава на данни, които са били частично обобщени.

При целевите проби през 2021 г. процентът на несъответстващите (0,24%) е по-нисък в сравнение с предходните 4 години (0,27% - 0,35%). В сравнение с резултатите от 2017 г., 2018 г., 2019 г. и 2020 г., през 2021 г. честотата на несъответстващите резултати е намалена за антитиреоидните средства (А2), докато при стероидите (А3) и лактоните на резорциловата киселина (А4) честотата на несъответстващите резултати е по-висока, отколкото през 2020 г., но по-ниска в сравнение с предходните години. За забранени вещества (А6), в сравнение с 2020 г. честотата на несъответствията през 2021 г. е по-висока, въпреки че е в съответствие с тази от 2017 г. и 2018 г. В сравнение с 2017

Amber     Green     White

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136  
<https://corhv.government.bg>, [corhv@mzh.government.bg](mailto:corhv@mzh.government.bg)

тел. 02/ 427 30 56



г. и 2019 г. честотата на несъответствие през 2021 г. е била по-ниска, въпреки че е висока в сравнение с 2018 г. Намаления в сравнение с всички предходни години са били отбелязани за други вещества и замърсители на околната среда (B3), химични елементи (включително метали) (B3c) и оцветители (B3e). В сравнение с 2020 г. за антимикробни вещества (B1), антихелминти (B2a), пиретроиди (B2c) и успокоителни (B2d), честотата на несъответствията е стабилна, докато при кокцидиостатици (B2b), нестероидни противовъзпалителни средства (НСПВС) (B2e), "други фармакологично активни вещества" (B2f), хлорорганични съединения (B3a), фосфоорганични съединения (B3b) и микотоксини (B3d) е по-висока. И накрая, рязко увеличение в сравнение с всички предходни години е установено за "други вещества" (B3f).

### Говеда

Директива 96/23/ЕО изисква минималният брой говеда, които трябва да бъдат контролирани всяка година за всички видове остатъци и вещества, да е 0,4% от закланите говеда предходната година.

Като цяло минималните изисквания за броя на пробите са били изпълнени през 2021г. От 97 702 проби, анализирани в тази категория, 264 (0,27%) са били несъответстващи (351 несъответстващи резултата). Несъответстващите проби са докладвани от 22 държави.

Няма отчетени несъответстващи проби в групи А1, В2b-d и В3b. В група А2 четири държави са докладвали общо 30 несъответстващи проби (30 несъответстващи резултата), всички за тиоурацил.

В група А3 са докладвани общо 28 несъответстващи проби (30 несъответстващи резултата) от пет държави. Сред идентифицираните вещества най-голям е броят на несъответстващите резултати за тестостерон-17-Бета (n = 9).

В група А4 е имало шест несъответстващи проби и 21 несъответстващи резултата, отчетени за бета и алфа зеараланол, зеараланол, зеараланон и зеараленол алфа и бета, от две държави.

В група А5 са докладвани общо две несъответстващи проби (два несъответстващи резултата) от две държави - една за кленбутерол и една за салбутамол.

В група А6 са докладвани общо пет несъответстващи проби (пет несъответстващи резултата) от четири държави. Идентифицираните вещества са семикарбазид (n = 4) и хлорамфеникол (n = 1).

По отношение на антимикробни вещества (B1) осем държави са докладвали общо 36 несъответстващи проби (37 несъответстващи резултата).

В група В2 е имало три несъответстващи проби (три несъответстващи резултата) за антихелминти (B2a), 23 несъответстващи проби (27 несъответстващи резултата) са били докладвани от седем държави за НСПВС (B2e). Мелоксикамът е най-често докладваното вещество в категория В2е (n = 14 несъответстващи резултата). За "други фармакологичноактивни субстанции" (B2f), е имало 18 несъответстващи проби (19 несъответстващи резултата).

В група В3 е имало 102 несъответстващи проби и 110 резултата за химични елементи (включително тежки метали) (B3c), една проба и 50 резултата за хлорорганични съединения, включително ПХБ (B3a), шест проби и шест резултата за микотоксини (B3d) и 11 проби и 11 резултата за "други вещества" (B3e).

Amber     Green     White

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136  
<https://corhv.government.bg>, [corhv@mzh.government.bg](mailto:corhv@mzh.government.bg)  
тел. 02/ 427 30 56





## Прасета

Директива 96/23/ЕО изисква минималният брой прасета, които трябва да бъдат контролирани всяка година за всички видове остатъци и вещества е 0,05 % от свинете, заклани през предходната година.

От 122 058 проби, анализирани в тази категория, 138 (0,11%) са били несъответстващи (312 несъответстващи резултата), които са докладвани от 16 държави. Няма отчетени несъответстващи проби в групи А1, А2, А5, В2с, В2d, В3b и В3f.

В група А3 са били отчетени 20 несъответстващи проби и 25 несъответстващи резултата за стероиди (А3) за болденон, нандролон, норметандролон, прогестерон и прогестерон 17-алфа-хидрокси от шест държави.

В група А4 три държави са докладвали 4 несъответстващи проби и 7 резултата за зеараланон, зеараленон алфа и бета.

В група А6 две страни са докладвали 3 несъответстващи проби и 3 несъответстващи резултата, всички за хлорамфеникол.

По отношение на антимикробните вещества (В1) 13 държави са докладвали общо 34 несъответстващи проби (40 несъответстващи резултата).

В група В2 има 5 несъответстващи проби (5 несъответстващи резултата) за антихелминти (В2а), 7 несъответстващи проби (9 несъответстващи резултата) за кокцидиостатици (В2b), една несъответстваща проба и остатък са отчетени за НСПВС (В2е) и 3 несъответстващи проби (3 несъответстващи резултата) за "други фармакологичноактивни субстанции" (В2f).

В група В3 има 58 несъответстващи проби (63 несъответстващи резултата) за химични елементи (В3с), докладвани от пет държави. Освен това четири несъответстващи резултата (четири проби) са били докладвани от три държави за група В3d за зеараленон, а три и 152 несъответстващи проби и резултати са били докладвани за хлорорганични съединения, включително ПХБ (В3а).

## Овце и кози

Директива 96/23/ЕО изисква минималният брой овце и кози, които трябва да бъдат контролирани всяка година за всички видове резултати и вещества, е 0,05% от овцете и козите, заклани през предходната година.

Няма отчетени несъответстващи проби в групи А1, А4, А5, В2с-е, В3b и В3d.

В група А са отчетени две несъответстващи проби и резултати срещу антиуреидни агенти (А2) за тиюрацил от една държава.

За стероиди (А3) са били докладвани 10 несъответстващи проби и 10 несъответстващи резултата (болденон/болденон-алфа (n = 1), епинандролон (n = 8)) от две страни.

В група А6 една страна е докладвала една несъответстваща проба и един резултат за семикарбазид.

За антимикробните средства (В1) седем страни са докладвали общо 23 несъответстващи проби и 24 несъответстващи резултата общо. Веществото с най-голям брой несъответстващи резултати е "сума от окситетрациклин и неговия 4-епимер" (n = 6).

Amber     Green     White

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136  
<https://corhv.government.bg>, [corhv@mzh.government.bg](mailto:corhv@mzh.government.bg)  
тел. 02/ 427 30 56



В група В2 са били докладвани пет несъответстващи проби и пет резултата за антихелминти (В2а) от една държава, за кокцидиостатици (В2б) една несъответстваща проба и един резултат от една държава. В група В3 са отчетени 34 несъответстващи проби и 36 несъответстващи резултата, за тежки метали (В3с).

За хлорорганични съединения, включително ПХБ (В3а), е имало две несъответстващи проби и три несъответстващи резултата, а за "други вещества" (В3f) са били отчетени три несъответстващи проби и три несъответстващи резултата.

### **Коне**

За конете Директива 96/23/ЕО изисква броят на пробите да се определя от всяка страна във връзка с установен проблем. Броят на взетите целеви проби като цяло през 2021 г., е по-нисък от този през миналата година, докато процентът на изследваните животни е по-висок.

От 2 490 проби, анализирани в тази категория, 19 проби (0,76%) са били несъответстващи (27 несъответстващи резултата). Несъответстващите проби са докладвани от осем държави.

В група А има една несъответстваща проба и резултат за хлорамфеникол (А6).

В група В2 са докладвани три несъответстващи проби и пет несъответстващи резултата за НСПВС (В2е) от три държави.

В група В3 са отчетени 15 несъответстващи проби и 21 несъответстващи резултата за химични елементи (включително метали) (В3с) от пет държави.

### **Домашни птици**

Съгласно Директива 96/23/ЕО минималният брой проби за всяка категория домашни птици трябва да бъде една на 200 тона годишна продукция, като минималният брой проби е 100 за всяка група вещества, когато годишното производство в съответната категория е над 5 000 т. Белгия, **България**, Финландия, Франция, Гърция, Унгария, Литва, Испания и Швеция не са постигнали това изискване.

От 67 118 проби, анализирани в тази категория, 50 (0,07%) са били несъответстващи (54 несъответстващи резултата). Несъответстващите проби са докладвани от 13 държави.

В група А са установени шест несъответстващи проби и резултати за стероиди (А3) и осем несъответстващи проби и резултати, а в група А6 - осем несъответстващи проби и резултати (АМОЗ (5-метилморфолино-3-амино-2-оксазолон), хлорамфеникол, диметридазон и фуралтадон), докладвани от четири държави.

За антимикробни средства (В1) шест страни са докладвали общо 8 несъответстващи проби и резултати.

В група В2 са отчетени девет несъответстващи проби и 12 несъответстващи резултата за кокцидиостатици (В2б) и четири несъответстващи проби и пет несъответстващи резултата, докладвани за НСПВС (В2е).

В група В3 е докладвана една несъответстваща проба и остатък за фосфороорганични съединения (В3b); и 14 несъответстващи проби и резултати за химични елементи (В3с) (мед, кадмий и олово).

Процентът на несъответстващите проби през 2021 г. за група В3с (0,89) е много по-висок в сравнение с предходната 2020 г. (0,18).

Amber     Green     White

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136  
<https://corhv.government.bg>, [corhv@mzh.government.bg](mailto:corhv@mzh.government.bg)  
тел. 02/ 427 30 56



## Аквакултури

Директива 96/23/ЕО определя минималния брой проби, които трябва да се събират всяка година, да бъде поне една проба на 100 тона годишно производство.

**България**, Финландия, Франция, Гърция, Унгария, Ирландия, Норвегия, Испания и Швеция не са анализирали поне една проба/100 тона продукция.

От анализиранияте 8394 проби за аквакултури, 10 проби (0,12%) и 12 резултата са несъответстващи, които са докладвани от три държави.

За група А, В1 и В2 не са докладвани несъответстващи проби и резултати.

В група В3 са докладвани седем несъответстващи проби и 8 несъответстващи резултата за оцветители (В3е) („сума от кристално виолетово и левкокристално виолетово“ и „сума от малахитово зелено и левкомалахитово зелено“), от две държави. Докладвани са една несъответстваща проба и резултат за хлороорганични съединения (В3а) и фосфоорганични съединения (В3б), а две несъответстващи проби и резултати са докладвани за химически елементи (В3с).

## Мляко

Решение 97/747/ЕО на Комисията постановява, че годишният брой на взетите проби трябва да бъде една на 15 000 тона годишно производство на мляко, с минимум 300 проби.

От анализиранияте 20 407 проби мляко, 47 (0,23%) са несъответстващи (47 несъответстващи резултата), които са докладвани от 15 държави.

В група А е имало четири несъответстващи проби и четири несъответстващи резултата, докладвани в група А6 (хлорамфеникол и семикарбазид), от две държави.

За антимикуробни средства (В1) пет държави са докладвали общо седем несъответствия в проби и резултати.

В група В2 има три несъответстващи проби и резултати за антихелминти (В2а) и 27 несъответстващи проби и резултати за НСПВС (В2е), докладвани от две и 11 държави, съответно.

В група В3 има шест несъответстващи проби и резултати за микотоксини (В3д), отнасящи се до афлатоксин М1, докладвани от две държави.

## Яйца

Броят на пробите, които трябва да се вземат всяка година, трябва да бъде поне една на 1000 тона годишно производство на яйца, с минимум 200 проби.

Кипър, Финландия, Гърция, Унгария, Литва, Люксембург и Швеция не са достигнали минималния брой от 200 проби, докато **България** е била съвсем близо до това.

От 12 675 анализирани проби от яйца 47 (0,37%) не отговарят на изискванията (55 несъответстващи резултата). Несъответстващите проби са докладвани от 13 държави.

Директива 96/23/ЕО, Приложение II изисква мониторинг в група А на резултатите от забранени вещества (А6). Има четири несъответстващи проби и резултати за А6 през 2021 г. от една страна (метронидазол).

За антимикуробни средства (В1), 15 несъответстващи проби (17 несъответстващи резултата) са докладвани от три страни.

Amber  Green  White

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136  
<https://corhv.government.bg>, [corhv@mzh.government.bg](mailto:corhv@mzh.government.bg)  
тел. 02/ 427 30 56



В група В2 са отчетени 24 несъответстващи проби (26 несъответстващи резултата) за кокцидиостатици (В2b), от девет държави.

В група В3 са отчетени три несъответстващи проби и седем несъответстващи резултата за хлорорганични съединения, включително ПХБ (В3а), от две държави и една несъответстваща проба и резултат са докладвани за „други вещества“ (В3f).

#### **Заешко месо**

Броят на пробите, които трябва да се вземат всяка година, трябва да бъде най-малко 10 на 300 тона годишно производство (трупно тегло) за първите 3000 тона, плюс една проба за всеки допълнителни 300 тона.

От 1464 проби, анализирани за зайци, пет (0,34%) са били несъответстващи (пет несъответстващи резултата), докладвани от четири страни.

В група А е имало една несъответстваща проба и резултат за група А3 (тестостерон-17-бета).

В група В има две несъответстващи проби и отчетени резултати за антимикробни средства (В1) (амоксцилин, тулатромицин) от две държави и две несъответстващи проби и резултати за антикокцидии (В2b) от две държави. Няма докладвани несъответстващи проби за групата В3.

#### **Отглеждан дивеч/Дивеч от ферми**

Решение 97/747/ЕО на Европейската комисия изисква броят на пробите да се вземе от всяка година да са поне 100. От анализирани 1456 проби за отглеждан дивеч, 24 (1,65%) са били несъответстващи (24 несъответстващи резултата), отчетени от пет страни.

В групи А и В1 не са докладвани несъответстващи проби

В група В2 е докладвана една несъответстваща проба и резултат за антихелминти (В2а).

В група В3 са отчетени 17 несъответстващи проби и 17 несъответстващи резултата за химични елементи (В3с) (кадмий, мед и олово), от четири държави, и шест несъответстващи проби и 6 несъответстващи резултата са докладвани за хлорорганични съединения, в т.ч. ПХБ (В3а) от две държави.

#### **Дивеч**

Решение 97/747/ЕО на Европейската комисия изисква броят проби, които трябва да се вземат всяка година, да са поне 100 проби.

От 2322 проби, анализирани за дивеч, 104 (4,48%) са били несъответстващи (113 несъответстващи резултата), докладвани от 15 държави.

По-голямата част от несъответстващите проби (n = 85) и резултатите (n = 88) са докладвани за: метали (В3с) (44 резултата за кадмий; 40 резултата за олово; три резултата за общ живак и един за олово), докладвани от 14 държави, 11 несъответстващи проби и 17 несъответстващи резултата са били регистрирани за хлорорганични съединения (В3а) от три държави и осем несъответстващи проби и резултати са докладвани за „други вещества“ (В3f) от една държава.

#### **Пчелен мед**

Броят на пробите, които трябва да се вземат, трябва да бъде най-малко 10 на 300 тона годишно производство за първите 3000 тона, плюс една проба за всеки допълнителни 300 тона.

Amber     Green     White

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136  
<https://corhv.government.bg>, [corhv@mzh.government.bg](mailto:corhv@mzh.government.bg)  
тел. 02/ 427 30 56



Белгия, **България**, Финландия, Франция, Унгария, Латвия, Литва, Португалия, Испания и Швеция не са достигнали изискването за минимална честота на вземане на проби през 2021 г. От 3266 проби, анализирани за мед, 47 (1,44%) не са били съответстващи (54 несъответстващи резултата), които са докладвани от 14 държави.

За група А е докладвана една несъответстваща проба и резултат за група А6 (АОЗ (3-амино-2-оксазолидон)).

За антимикробни средства (В1) са докладвани 14 несъответстващи проби (21 несъответстващи резултата).

Докладвани са три несъответстващи проби и резултати за „други фармакологичноактивни субстанции“ (В2f), 16 несъответстващи проби и 16 несъответстващи резултата са отчетени за химични елементи (В3с) (4 за олово и 12 за мед) от пет държави и 13 несъответстващи проби и 13 несъответстващи резултата за „други“ вещества (В3f).

### **Подозрителни проби, от внос и други проби**

В допълнение към целевите проби, събрани в съответствие със спецификацията на Националните планове за контрол на остатъците (NRCPs) за 2021 г. са докладвани резултати за проби, събрани чрез стратегии за вземане на проби, различни от целевите. Съгласно Директива 96/23/ЕС в случай на нарушаване на максимално допустимите граници на остатъчни вещества при пускане на пазара на животни или животински продукти, трябва да се извършват засилени проверки на животни и продукти от фермите и/или предприятията от компетентни органи. Също така, в случай на притежание или наличие на забранени вещества, във всеки момент по време на производството, съхранението, разпространението или продажбата по веригата на производството на храни и фуражи, или подозрение, или доказателства за незаконно лечение или неспазване на карентния период за разрешен ветеринарномедицински продукт, компетентните органи трябва да прилагат специални мерки, включително повторно вземане на проби в съответната ферма или предприятие.

По този начин, тези проби не са представителни за оценката на ситуацията с остатъчните вещества в докладите на страните и следователно, те се докладват отделно в базата данни за остатъчни вещества като „подозрителни проби“, като част от последващите мерки, предприети в случай на нарушения.

През 2021 г. са докладвани 4 562 съмнителни проби, от които 119 (0,03%) не отговарят на изискванията, което е далеч по-ниско количество в сравнение с 200 (0,05%) несъответстващи през 2020 г.

Общо 262 193 проби са събрани в рамките на други програми за мониторинг, разработени съгласно националното законодателство.

### **Заклучения**

Общо 351 637 целеви проби и 4 562 подозрителни проби са били докладвани в рамките на правната рамка, установена с Директива 96/23/ЕО на Съвета. Освен това, 262 203 проби, събрани в рамките на други програми, разработени съгласно националното законодателство и 2 803 проби, проверени при внос, са взети през 2021 г.

Повечето държави са изпълнили изискванията за честота на вземане на проби, определени в Директива 96/23/ЕО на Съвета и Решение 97/747/ЕО на Комисията.

Amber     Green     White

гр. София, 1618, бул. ”Цар Борис III” № 136  
<https://corhv.government.bg>, [corhv@mzh.government.bg](mailto:corhv@mzh.government.bg)  
тел. 02/ 427 30 56



Като цяло са били отчетени 0,24% несъответстващи проби от 351 637 целеви проби през 2021 г.

Не са докладвани несъответстващи целеви проби за стилбени и техните производни (A1) при нито една от изследваните групи животински продукти.

За антиуреидните средства (A2) е имало 0,31% несъответстващи целеви проби, всички, отчетени за едно и също остатъчно вещество (тиоурацил).

В групата на стероидите (A3) са били открити несъответстващи целеви проби при говеда (0,12%), прасета (0,18%), домашни птици (0,11%), заешко месо (1,89%) и овце и кози (1,46 %).

В групата на лактоните на резорциловата киселина (A4) 0,05% от пробите не отговарят на изискванията; несъответстващите проби са открити при говеда (0,06%) и свине (0,07%).

За бета-агонистите (A5) са били докладвани две несъответстващи проби, една от които за кленбутерол и една за салбутамол, открити при говеда.

Забранени вещества (A6) са били открити в 0,03% от анализиранията целеви проби. Установените вещества са хлорамфеникол (n = 11), семикарбазид (n = 6), метронидазол (n = 4), АМОЗ (5-метилморфолино-3-амино-2-оксазолон) (n = 3), фуралтадон (n = 1), диметридазол (n = 1) и АОЗ (3-амино-2-оксазолон) (n = 1).

По отношение на антимикробните вещества (B1) 0,14 % от целевите проби, анализирани съгласно Директивата 96/23/ЕО са били несъответстващи. Най-високата честота на несъответствие за антимикробни вещества е установена при пчелен мед (0,96%).

В група В2 (други ветеринарни лекарства) най-голям е дялът на несъответстващите целеви проби за НСПВС (В2е) (0,25%). За НСПВС (В2е) несъответстващите проби са били отчетени при различните видове, както следва: говеда (0,42%), коне (0,75%), мляко (0,47%), прасета (0,01%) и домашни птици (0,18%).

Случаи на неспазване на изискванията за антихелминти (В2а) са били докладвани при говеда (0,06% от целевите проби), дивеч, отглеждан във ферми (0,40%), мляко (0,04%), свине (0,05%) и овце и кози (0,23%).

За кокцидиостатици (В2b) 0,11 % от анализиранията целеви проби не отговарят на изискванията и са отчетени при различни видове, както следва: яйца (0,42%), прасета (0,06%), домашни птици (0,07%), заешко месо (0,87%) и овце и кози (0,15%).

От 2009 г. към настоящия момент се наблюдава значително намаляване на честотата на несъответстващите целеви проби за кокцидиостатици (В2b) при домашни птици. Това намаление най-вероятно е резултат от осведомеността и мерките, които са последвали, вследствие изпълнение на препоръките на Директива 2009/8/ЕО<sup>17</sup> на Комисията за определяне на максимални нива на неизбежно пренасяне на кокцидиостатици в нецелеви фуражи.

<sup>17</sup> Директива 2009/8/ЕО на Комисията от 10 февруари 2009 година за изменение на приложение I към Директива 2002/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на максимално допустимите граници за неизбежното преминаване на кокцидиостатици или хистомоностатици в нецелеви фуражи (Текст от значение за ЕИП) ОВ L 40, 11.2.2009г., стр. 19—25

Amber Green White

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136  
<https://corhv.government.bg>, [corhv@mzh.government.bg](mailto:corhv@mzh.government.bg)  
тел. 02/ 427 30 56



Не са докладвани несъответстващи целеви проби за пиретроиди (B2c) или успокоителни (B2d) в нито една от изследваните групи животински продукти.

Несъответстващи целеви проби са били отчетени за групата остатъчни вещества "други фармакологичноактивни субстанции" (B2f), при говеда (0,16%), пчелен мед (0,37%), свине (0,03%) и овце и кози (0,12%).

В група B3 (други вещества и замърсители на околната среда) "химични елементи" (B3c) имат най-висок общ процент на несъответстващи целеви проби (2,59%), като най-често са идентифицирани кадмий, мед, олово и общ живак.

Случаи на несъответствие за хлорорганични съединения (B3a) и фосфорорганични съединения (B3b) са 0,13% и 0,02% от анализираниите целеви проби, съответно.

По отношение на микотоксини (B3d) са били докладвани несъответстващи целеви проби за говеда (0,30%), мляко (0,36%) и свине (0,16%), като идентифицираните проби са зеараленон и афлатоксин M1.

По отношение на оцветителите (B3e) са били докладвани несъответстващи целеви проби за аквакултури (0,40%). Установените вещества са сума от кристално виолетово и левкокристално виолетово и сума от малахитно зелено и левкомалахитно зелено.

За "други вещества" (B3f) са били докладвани несъответстващи целеви проби за говеда (1,31%), яйца (0,07%), дивеч (12,70%), пчелен мед (1,50%) и овце и кози (1,10%). Идентифицираните вещества са медни съединения, ацетамиприд, дидецилдиметиламониев хлорид и фипронил.

Като цяло, за всички стратегии за вземане на проби, процентът на несъответстващите проби през 2021 г. (0,17%) е по-нисък в сравнение с предходните 12 години (0,19% - 0,37%); същото важи и за пробите, които не отговарят на изискванията по отношение на целевите проби, за които процентът на несъответствие на пробите е 0,24% през 2021 г., докато през 2020 г. е намалял от 0,35% през 2017 г. до 0,27%.

В сравнение с резултатите от 2017 г. до 2020 г., през 2021 г. честотата на несъответстващите целеви проби е намаляла за антиуреидните средства (A2), докато за стероидите (A3) и лактоните на резорциловата киселина (A4) честотата на несъответстващите резултати е по-висока, отколкото през 2020 г., но е по-ниска в сравнение с предходните години. За забранените вещества (A6), в сравнение с 2020 г. честотата на несъответствие през 2021 г. е по-висока, макар и в отговаряща на тази от 2017 г. и 2018 г.

Намаления, в сравнение с всички предходни години, са били отбелязани при целевите проби за други вещества и замърсители на околната среда (B3), химични елементи (включително метали) (B3c) и оцветители (B3e).

В сравнение с 2020 г., за антимикробните средства (B1), антихелминтите (B2a), пиретроидите (B2c) и успокоителни (B2d), честотата на несъответствие на пробите е стабилна, докато за кокцидиостатиците (B2b), НСПВС (B2e), "други фармакологичноактивни субстанции" (B2f), хлорорганични съединения (B3a), фосфорорганични съединения (B3b) и микотоксини (B3d), честотата на несъответствие при целевите проби е по-висока. В крайна сметка се установява рязко увеличение в сравнение с всички предходни години за "други вещества" (B3f).

### Констатации и препоръки за България

По данни от доклада, през 2021г. Р. България е изпълнила минималните изисквания за честота на пробовземане и брой на взети проби от говеда, прасета, овце и кози, коне, мляко, заешко месо, дивеч, отглеждан във ферми, дивеч и мляко. Не е

Amber     Green     White

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136  
<https://corhv.government.bg>, [corhv@mzh.government.bg](mailto:corhv@mzh.government.bg)

тел. 02/ 427 30 56



постигнато изискваното количество минимален брой проби за категориите: домашни птици, аквакултури, а за яйца количеството взети проби са много близо до достигане на мимимума. През 2021 г. не е постигнато изискването за минимална честота на вземане на проби пчелен мед. България не е докладвала и за несъответстващи резултати при целевите, подозрителните проби и проби от внос за периода на мониторинга.

С оглед на гореописаните констатации, ЦОРХВ препоръчва при изготвянето на Националната мониторингова програма за контрол на остатъци (НМПКО) от БАБХ, тя да се ревизира, като се вземат предвид изискванията относно правилата за извършване на официалния контрол по отношение на замърсителите в храните определени в: Делегиран регламент (ЕС) 2022/931<sup>18</sup>, Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/932<sup>19</sup>, Делегиран регламент (ЕС) 2022/1644<sup>20</sup>, Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1646<sup>21</sup>) и Наредба № 11 относно мерките за контрол върхуопределени субстанции и остатъци от тях в живи животни и храни от животински произход, предназначени за консумация от хора<sup>22</sup>.

Източник: Report for 2021 on the results from the monitoring of veterinary medicinal product residues and other substances in live animals and animal products  
<https://doi.org/10.2903/sp.efsa.2023.EN-7886>

Изготвил: д-р Виктория Монева,  
Старши експерт, дирекция ОРХВ, ЦОРХВ  
Дата: 07.04.2023 г.

<sup>18</sup> Делегиран регламент (ЕС) 2022/931 на Комисията от 23 март 2022 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета като се установяват правилата за извършването на официалния контрол по отношение на замърсителите в храните (текст от значение за ЕИП) ОВ L 162, 17.6.2022г., стр. 7—12

<sup>19</sup> Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/932 на Комисията от 9 юни 2022 година относно еднакви практически условия за извършването на официалния контрол по отношение на замърсителите в храните, относно специфичното допълнително съдържание на многогодишните национални планове за контрол и специалните допълнителни условия за тяхното изготвяне (текст от значение за ЕИП) ОВ L 162, 17.6.2022г., стр. 13—22

<sup>20</sup> Делегиран регламент (ЕС) 2022/1644 на Комисията от 7 юли 2022 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета със специални изисквания относно извършването на официален контрол на употребата на фармакологичноактивни субстанции, разрешени като ветеринарни лекарствени продукти или като фуражни добавки, и на забранени или неразрешени фармакологичноактивни субстанции и остатъци от тях ОВ L 248, 26.9.2022г., стр. 3—17

<sup>21</sup> Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1646 на Комисията от 23 септември 2022 година относно единната практическа уредба за извършването на официален контрол по отношение на употребата на фармакологичноактивни субстанции, разрешени като ветеринарни лекарствени продукти или като фуражни добавки, и на забранени или неразрешени фармакологичноактивни субстанции и остатъци от тях, относно конкретното съдържание на многогодишните национални планове за контрол и конкретната уредба за тяхното изготвяне (текст от значение за ЕИП) ОВ L 248, 26.9.2022г., стр. 32—45

<sup>22</sup> Наредба № 11 от 14 юли 2021г. за мерките за контрол върхуопределени субстанции и остатъци от тях в живи животни и храни от животински произход, предназначени за консумация от хора, Обн.ДВ.бр. 61 от 23 Юли 2021г.

Amber  Green  White

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136  
<https://corhv.government.bg>, [corhv@mzh.government.bg](mailto:corhv@mzh.government.bg)  
тел. 02/ 427 30 56

